

I husförhörböcker finns anteckningar om vilka som bodde i hushållen. Socknens präster åkte hem och förhörde medborgarna på katekesen och övrig bibelkunskap. Och där finns både gesällen Ljunggren och bagarmästare Eriksson med. Det står också prydligt antecknat att de kom att flytta till Stockholm efter branden.

FOTO: THERESE THORÉN

Här i korsningen Östra Torggatan/Drottninggatan gick Skepparegatan. Står man längst in i butiken Lagerhaus på Drottninggatan befinner man sig mycket nära platsen där branden startade för 150 år sedan, i bageriet på dåvarande Skepparegatan.

FOTO: THERESE THORÉN

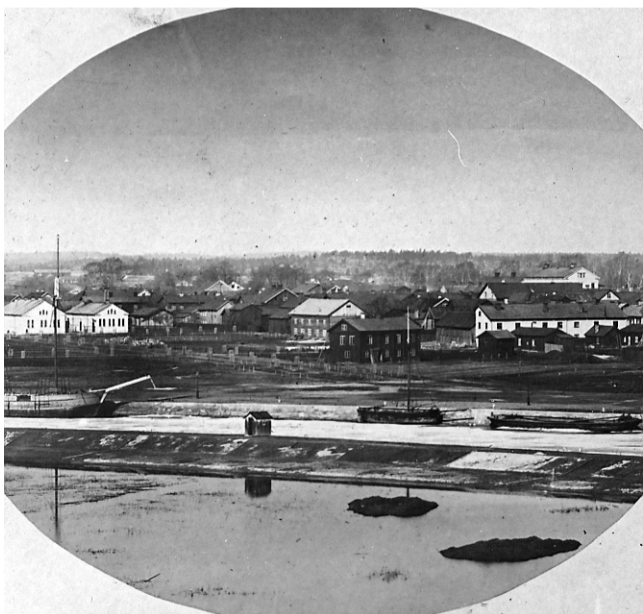
Pedagog Olle Nilsson på Värmlandsarkiv har specialstuderat branden i Karlstad och håller i år en serie föredrag i ämnet, även för skolbarn. Fyra gånger i år kommer han tillsammans med skolan att hålla i Tidsresan i Mariebergsskogen, en heldag för tredje- och fjärdeklassare. Temat är "Livet vid en nödhjälpsbostad 1865" och barnen får där förbereda sig för hösten och vintern i Karlstad efter branden. Olika hantverk, vedklyvning, tvättning och så vidare står på programmet.

FOTO: THERESE THORÉN

Bilden visar norra delen av Stora torget 1863, två år före branden. Då var torget betydligt mindre än vad det kom att bli vid återuppbyggnaden av staden.

FOTO: VÄRMLANDSARKIV

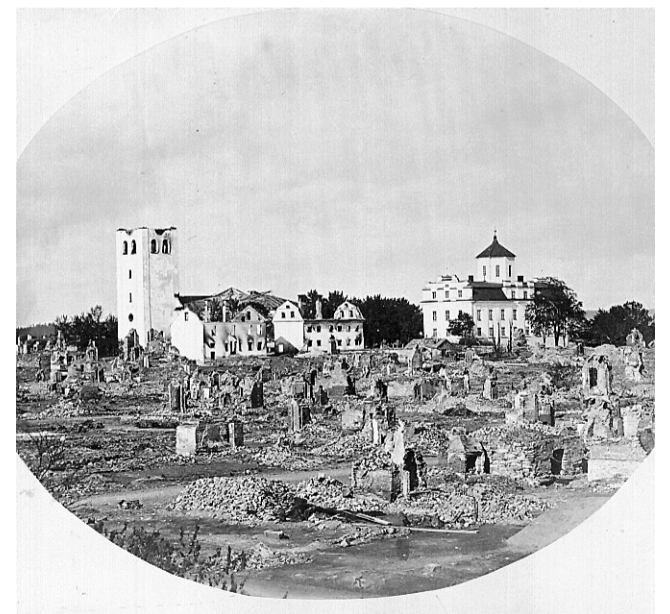
Utsikt över Karlstad från Herrhagen 1863, två år före branden.

FOTO: VÄRMLANDSARKIV

Tältlägret vid Inre hamn med Herrhagen i bakgrunden. Efter branden hade i stort sett alla 5 000 Karlstadsbor förlorat sina hem.

FOTO: VÄRMLANDSARKIV

Centrum i Karlstad efter branden. I bakgrunden Domkyrkan och det oskadade gymnasiet.

FOTO: VÄRMLANDSARKIV

att skada honom. Det hade varit en dispyt mellan dem tidigare som handlade om vattenhämtning. Men hattmakarens hustru Karolina tonar ner dispyten och säger att det inte var någonting. Det är intressant. Varför lägger hon locket på?

GESÄLLEN LJUNGGREN ska enligt flera vittnesmål haft ett humör av "vildsint natur" och gjort ett självmordsförsök tidigare, vilket han ska ha sagt till hattmakaren Zetterberg under en häftig ordväxling.

Det finns också uppgifter om att det två veckor tidigare ska ha börjat brinna i ett av två nya rätt-

hål framför ugnen, en brand som snabbt kunde släckas. Kanske fanns det en glödbädd under golvet, funderar Olle Nilsson.

ATT LÄGGA vedträn direkt från ugnen på trägolvet framför var knappast en vedertagen metod i ett bageri ens på den tiden. Gesällen Ljunggren, som arbetat på många ställen i landet och även i Norge, menade att hos bagarmästare Eriksson var första gången som han stött på den metoden. Men varför gick bagarmästare Eriksson, som ju hade ansvar för arbetet i sitt bageri, fri från ansvar?

Eriksson blev mästare 1863 och hade varit gesäll hos en annan bagare i Karlstad före det. Och den bagarmästaren, Adolf Fredrik Nygren, satt i magistratet som dömde Ljunggren. Det är klart att det skulle se illa ut om Eriksson dömts för försummelse, när han var utbildad hos en medlem i magistratet. Då är det lättare att skylla på gesällen Ljunggren, som beskrivits som självmordsbenägen och instabil, funderar Olle Nilsson.

ÅRET EFTER branden, 1866, flyttar Karl August Ljunggren (och troligen hans fru och två barn, men det finns det ingen notering om) till Stock-

holm och bosätter sig på Söder. Bagarmästare Eriksson lämnar också Karlstad för huvudstaden.

– DET GICK naturligtvis mycket rykten. Tidningarna skrev mycket om branden, framförallt Dagens Nyheter som hade en reporter på plats i Karlstad, och där kunde folk läsa själva och dra slutsatser. Det finns mycket märkligheter kring branden, helt klart. Och för den som är intresserad finns det mer att gräva i, konstaterar Olle Nilsson.

THERESE THORÉN